

Túl az Üveghegyen - projektterv

Készítette

Komaság Margit

Összefoglalás

A projekt során a gyerekek megismerkednek három mesével, a mesék legfontosabb jellemzőivel. Szövegértelmezési, olvasásstratégiai feladatokat végeznek; felismerik a cselekmény legfontosabb elemeit, a szereplőket és helyszíneket, meghatározzák a történetben rejlő problémát és az arra adott megoldást. Dramatikus játékok során megjelenítik a szereplőket. Illusztrációt és plakátot készítenek a mesékhez és a projektzárás alkalmára. A tevékenység megvalósításában igénybe vesszük az IKT nyújtotta lehetőségeket: számítógépen vagy interaktív táblán oldanak meg feladatokat a tanulók, fényképet készítenek, és azokat felhasználják történetek elmeséléséhez könnyen kezelhető programok segítségével.

Tantárgyak köre

Magyar nyelv és irodalom, informatika, vizuális kultúra

Évfolyamok

1-2. évfolyam

Időtartam

25-ször 45 perc, a projekt rövidebb egységei önállóan is megvalósíthatóak

---

A PROJEKT PEDAGÓGIAI ALAPJAI

Tartalmi követelmények

A tartalmi követelmények a Nemzeti alaptanterv (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján) céljait tartalmazzák:

Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

Olvasás, az írott szöveg megértése 3. - a szövegértő olvasás előkészítése

Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése

Az ítézőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése

Tárgy- és környezetkultúra - Környezetünk valós terei és mesés helyek

Kifejezés, képzőművészet - Valós és képzelte látványok

Az informatikai eszközök használata

Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása

Tanulási célok/tanulási eredmények

Az alábbi készségek fejlesztése/fejlődése várható a projekt tevékenységeinek elvégzése során:

Gondolatok és ötletek világos és hatékony kifejtése szóban és írásban

Együttműködő-készség különböző csapatokkal

A technológia, mint eszköz alkalmazása a kutatás és az információk rendszerezése, értékelése és kommunikációja érdekében

Megfelelő és eredményes együttműködés másokkal

A csapat kollektív tudásának használata a megfelelő esetben

A társak erősségeinek felhasználása a közös cél eléréséért

Szövegértés és beszédértés

Gondolatok kifejezése vizuális eszközökkel

A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések

Alapkérdés	Élnek-e az Üveghegyen túl? (Milyen lehet az élet az Üveghegyen túl?)
Projekt-szintű kérdés	Van-e kapcsolat a valóság és a mesék között? Hogyan hatnak ránk a mesék?
Tartalmi kérdések	Milyen csodás szereplői vannak a meséknek? Milyen hétköznapi szereplői lehetnek a meséknek? Milyen mesebeli helyszínek lehetnek a mesékben? Milyen segítői lehetnek a mesék hőseinek?

ÉRTÉKELÉSI TERV

Az értékelés időrendje

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
Gondolattérkép	Ellenőrzőlista Teszt Áttekintő táblázat Társak értékelés - táblázat a csoportértékeléshez Megbeszélések	Önértékelő eszköz Gondolattérkép

Értékelési összefoglaló

Gondolattérkép - Az Üveghegyen túlra jelölt lények, tárgyak, események rendezése: Az egyéni munka során elkészített képek mesebeli szereplői, helyszínei, eseményei egy gondolattérképen rendeződnek, megjelenítve a közös tudást ebben a témában. Készíthetjük a gondolattérképet papíron, interaktív táblán vagy a Sulinet Gondolattérkép eszközével is. Ebben az esetben a gyerekek alkotásainak digitalizálásával az általuk készített képeket vagy azok jellemző részleteit is rendezhetünk, ami az elsős gyerekek esetében különösen hasznos lehet. A gondolattérkép központi kifejezése a mese, melyhez a tanulók meglévő ismeretei alapján társítjuk a kifejezéseket vagy képeket.

Ellenőrzőlista - a sorba rendezéshez és vázlatkörhöz: Az ellenőrzőlisták azokat a részfeladatokat tartalmazzák, amelyek a feladat precíz elvégzéséhez szükségesek. A feladat megoldása közben és utána is követni tudják a tanulók, hogy minden részletre figyeltek-e. Ez az eszköz leginkább az önálló tanulást segíti. Az ellenőrzőlistát a csoportok a munka megkezdésekor kapják meg, a feladat elvégzése során bármikor ellenőrizhetik, mely szempontok érvényesülését tudják kipipálni a „Kész” rubrikában.

Részfeladatok és szempontok	Kész
Főlírtuk a címet.	
Sorba rendeztük a képeket.	
A képek sorrendjét megbeszéltük, mindenki véleményét meghallgattuk.	
A képekhez társítottuk a szövegrészeket.	
Figyeltünk arra, hogy a csoportban mindenki legalább egy szövegrészt elhelyezhessen.	
Megértettük a mese eseményeinek kapcsolatát egymással.	

Áttekintő táblázat a diafilmhez és plakáthoz: Ez az eszköz azokat a szempontokat tartalmazza, amelyek szerepet kapnak az elkészült produktum értékelésében, és azokat, amelyek a közös munka folyamatának értékelésében kapnak szerepet. Lehetővé teszi, hogy a tanulók a munka során végig figyelni tudjanak ezekre a szempontokra, törekedhessenek a legjobb/elvárt megoldásra. A feladat elvégzésekor átnézik a táblázatot, eldöntik, hogy az egyes szempontoknak mennyire felel meg az ő munkájuk. Arról is döntenek, kívánják-e az ajánlások alapján javítani a produktumot.

Tartalom - sorrend			
A képek sorrendje tökéletes. Minden képhez tartozik szöveg. A képek és szöveg alapján jól megismerhető a történet.	A képek a történet eseményeit követik. A képek és a szöveg alapján a mese története megismerhető, megérthető.	A képek sorrendje egy – két helyen nem tükrözi pontosan a mese történetének folyamatát. A mese tartalma nem tökéletesen érthető.	A képek sorrendje zavaros. Nem segíti a történet megértését.
Helyesírás, nyelvhelyesség			
A szövegben nincsenek hibák. Használtunk érdekes szavakat, kifejezéseket a szövegben.	A szövegben legfeljebb egy- két helyesírási hiba van, ezek nem zavarják a megértést.	A szövegben előfordul néhány helyesírási hiba. A mondatok nem minden esetben érthetőek. A használt szavak, kifejezések nem tükrözik a mese történetének hangulatát.	A szövegben sok hiba van. Nehéz megérteni a mese tartalmát.
Együttműködés			
A feladat megoldásában mindannyian részt vettünk. Megbeszéltük, kinek, mi a feladata. A megbeszélést betartottuk. Arányosan osztottuk el a munkát.	A feladat megoldásába mindenki részt vett. Elosztottuk egymás között a feladatokat. A feladatok elosztása nem volt teljesen arányos.	A feladat megoldásában 1-2 csapattárs csak kis mértékben vett részt. Nem sikerült mindenkinek elvégezni a vállalt munkát.	A feladatot 1-2 gyerek végezte el, nem a csoport. Nem sikerült megosztani a részfeladatokat.

Társak értékelése: a csoportértékeléshez az állóképek és a saját alkotású mesék bemutatása után: A táblázat segítségével a tanulók értékelik a jelölt szempontok alapján a többi csoport produkcióját, ill. a saját csoportjuk tevékenységének folyamatát, eredményét.

☺ kiemelkedő munka
☺ megfelelő munka
☺ gyenge munka

Név: _____ Dátum: _____

A megfigyelt csoport: _____

- ☐ A csoport bemutatója érdekes.
- ☐ A bemutatott állókép kapcsolódik a meséhez.
- ☐ A csoport minden tagja aktívan kiveszi részét a bemutatásból.
- ☐ A szereplők jól felismerhetők.
- ☐ A szereplők mondatai segítik a felismerést.

☺ kiemelkedő munka
☺ megfelelő munka |
☺ gyenge munka

Név: _____ Dátum: _____

A csoport neve (vagy a mese címe): _____

- ☐ A mesénk érdekes.
- ☐ A mesénkben használjuk a megismert mesei elemeket.
- ☐ A csoport minden tagja aktívan kivette részét a munkából.
- ☐ Jól kihasználtuk az időt a felkészülésre.
- ☐ Figyelembe vettük a csoport tagjainak véleményét, ötletét.

Ha az iskolában több osztály is foglalkozik ugyanezzel a témával, a feldolgozás bizonyos fázisainál megnézhetik és értékelhetik a gyerekek egymás prezentációit, dramatizált bemutatásait. Az állóképek is jó alkalom erre, amelyet megnézhetnek egymás osztályaiba látogatva, vagy felvételekről, majd pl. a Linoit (<http://en.linoit.com/>) felületén egyszerű emotikonokkal kifejezhetik véleményüket. Az egyes csoportoknak szóló lapocskákat színekkel különböztetjük meg egymástól.

My Canvases

Canvases | Create New Canvas

Create a new canvas

Name

Background

☐ Solid colors

☐ Upload an image

Access to Canvas (Publicity)

☒ For my own private use

☐ No one may see the canvas but you

☐ Show stickies to everyone

☐ Other people may not post stickies

☐ Everyone may post stickies

☐ Show stickies to everyone, and let everyone post stickies

Details ☒ Show this canvas on the dock

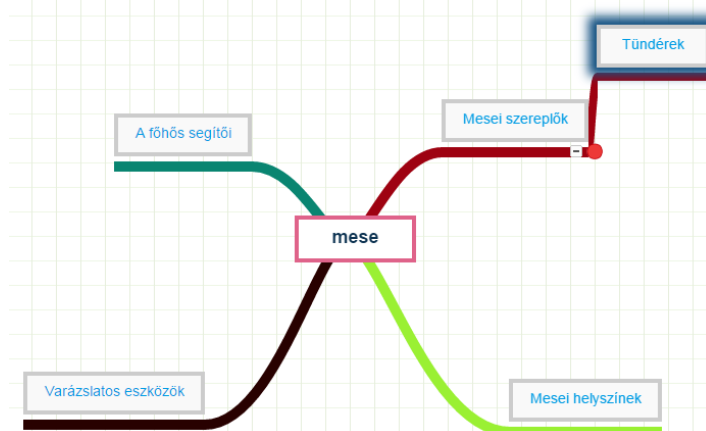
☒ Create a sticky via Email

☒ Check Email address after a canvas is created

☒ Generate RSS for this canvas

Gondolattérkép - A gondolattérképet a projekt befejezése idején kiegészítjük az új ismeretekkel; új elemek kerülnek az ábrára, de az is lehet, hogy új struktúra keletkezik. (Rendezhetjük az elemeket pl. a következő kifejezések mentén: mesei szereplők, mesei helyszínek, a főhős segítői, varázstárgyak)

Megbeszélés – A megbeszélés történik egyrészt az azonos szövegen dolgozó csoportok között; ebben az esetben a feladat megoldásához kapott önálló tanulást segítő eszközt használhatják a tanulók arra, hogy a beszélgetéshez megfelelő szempontot találjanak, másrészt történhet a tanár és csoport között, amikor a tanár a figyelmet azokra a területekre tudja irányítani, amelyek kevésbé kidolgozottak, vagy válaszolni tud a diákok kérdéseire.

Önértékelő eszköz a projekt értékeléséhez: Ezzel az egyszerű eszközzel a tanulók értékelik a projekt folyamatába való bevonódásukat, együttműködésüket társaikkal, szerzett ismereteiket.

Pontozási-útmutató -- jelmagyarázat

	= "mindig"
	= "néha"
	= "soha"

Keményen- dolgoztam.			
Segítettem a csoportomnak a megfelelő információkat felhasználni a diához.			

A PROJEKT MENETE

Módszertani eljárások

Az oktatási ciklus pontos leírása. A tanulói gyakorlatok folyamatának részletezése és annak kifejtése, hogy a tanulók miként vesznek részt saját tanulásuk megtervezésében.

1. Szülői hírlevél a projekt indításáról: A hírlevélben tájékoztatjuk a szülőket a tervezett tevékenységekről, segítségével tájékozódunk arról, milyen segítséget tudnak nyújtani a folyamat során (eszközök biztosítása, segítő részvétel).

A mesékről tanulunk

A következő hét során a mesék mélyebb megismerésével fogunk foglalkozni.
Megfigyeljük a mesék szereplőinek, helyszíneinek jellemzőit, eljárszunk mesejeleneteket, meséket találunk ki, és mutatunk be egymásnak.

Érdekes órák

A tanórákon drámajátékokat játszunk, festünk és rajzolunk. A mesék jellemző jeleneteit eljátszuk, egymás bemutatóit értékeljük.

A mesék bemutatásához prezentációkat készítünk. Számítógép és interaktív tábla segítségével mutatjuk be a prezentációkat.

Otthoni feladatok

A kitalált mesékhez illusztrációk, képek, ezekről fotók készítése.

Hogyan vehet részt Ön is a tanórákon?

Az alábbi lista ötleteket ad gyermeke mesékkel kapcsolatos tanulmányainak támogatásához. Kérem, jelölje be azt, amiben segíteni tud!

A következő tevékenységekben tudok részt venni:

- ☐ Mesék olvasása
- ☐ Képek gyűjtése
- ☐ Segítség a tanteremben a csoportok munkáiban

2. Vizualizációs gyakorlat – a téma bevezetése, az Üveghegy a mesékben: Egy beszélgetésben felidézünk a mesék gyakori kezdési formáit, köztük azt is, hogy az Üveghegy mögött csodás lények élnek a mesékben, csodás események történnek csodás helyszíneken. A3-as lapokon a tanulók pasztellkrétával megjelenítik a hegyet és a mögötte elképzelt dolgokat. (2 óra)

3. A mesék (Hamupipőke királyfi, A víz tündére és Az égig érő paszuly) meghallgatása és/vagy olvasása. Az olvasni tudó gyerekek fel is vehetik egymás hangját gyakorlásként. A meséket puzzle segítségével kialakított csoportokban hallgatják meg, dolgozzák fel a gyerekek. (1 óra)

6 csoport kialakítása a mesék szereplőinek képdarabjaival (24 tanuló esetén 6 db 4 fős csoport). 2 csoport azonos mesével ismerkedik.

4. Szövegértelmezési feladatok 1:

- a) események sorba rendezése, képekhez mondatok, szövegrészek kapcsolása - A képeket és szövegrészeket megkapják a gyerekek. Nagyobb mennyiségű képből választhatják ki azokat, amelyek a legjobban jellemzik szerintük a mese fontos eseményeit.
- b) vázlatkör készítése a szereplők, a helyszín, a probléma felismerése céljából

vázlatkör készítése (a szereplők, a helyszín, a probléma és megoldás felismerése céljából – a feladat megoldásához segítség lehet a Vázlatkör című dokumentum). A feladatok interaktív táblán is elvégezhetőek. Minden meséhez tartozik a) és b) feladat, amelyeket egy-egy csoport végez el. A csoportok önellenőrzés után megbeszélik a részfeladatokat.

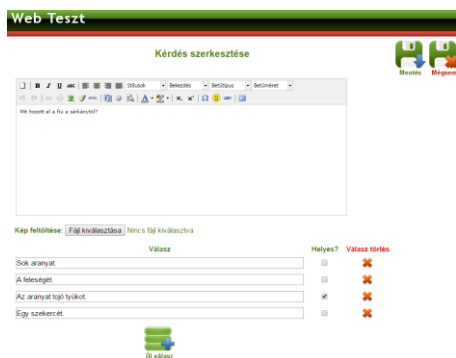
Az önellenőrzéshez a munka folyamán használják az *Ellenőrzőlista sorba rendezéshez* és az *Ellenőrzőlista vázlatkörhöz* című eszközöket.

A megbeszélés során bemutatják egymásnak az elkészült munkákat, ezzel elmélyül ismeretük a mese történetének fonaláról és a történet szerkezetéről. Ekkor még olyan csoporttal beszélnek meg a feladatot, amelynek tagjai ugyanazzal a mesével dolgoztak. Véleményt mondanak egymás munkájáról, javaslatokat tesznek a jobb eredmény elérése érdekében. (1 óra)

5. Szövegértelmezési feladatok 2:

- a) mondat-és szövegkiegészítések
- b) tesztfeladatok (<http://www.salamon.ro/old/index.php/webteszt>) vagy a Socrative (<http://www.socrative.com/>) hasonló lehetőségeket nyújtó programján.

A teszt könnyedén elkészíthető saját név alatt, használható ehhez segédletnek a *Tesztkérdések-paszuly* című dokumentum.

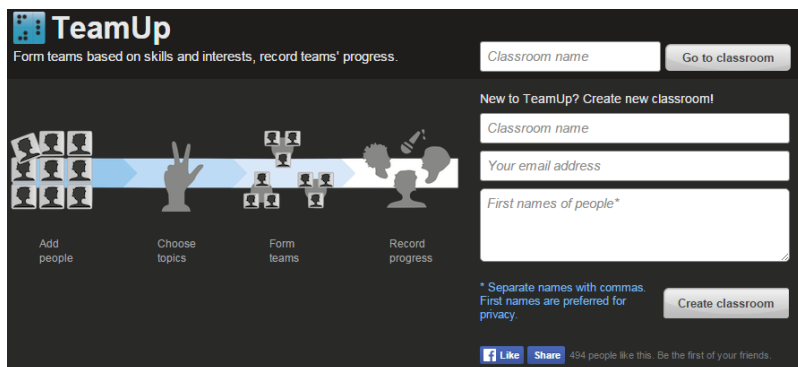

Az a) feladatsor elvégezhető interaktív táblán is vagy papíralapon. Mindkét esethez feladatjavaslatként használható a *Szövegkiegészítés-paszuly* című dokumentum. (2 óra)

6. Felkészülés a mesék bemutatására: prezentáció készítése a képsorok, szövegrészek segítségével – az azonos mesével foglalkozó 2-2 csoport egyeztet. Az elkészült képsorokat szöveggel együtt a csoportok felhasználják, hogy bemutassák a többi csoportnak az általuk megismert mese fontos eseményeit, szereplőit, fordulatait... (2 óra a felkészülésre, 1 óra a prezentációk bemutatására)

7. Drámajáték: állóképekkel (Az állókép egy dramatikus játék, amikor mint egy fényképhez beállnak a szereplők egy jellemző jelenetben.): A mesék jellemző jeleneteinek bemutatása – az előzőekhez képest vegyes csoportokban. A vegyes csoportok létrehozására a TeamUp programot használjuk. (<http://teamup.aalto.fi/>)

A csoportok a bemutatandó jeleneteket véletlenszerűen kapják. Az állóképek szereplői egy-egy rájuk jellemző gondolattal kiegészíthetők (kihangosíthatják) a képet, így segítve annak felismerhetőségét. (2 óra) A produkciókat a gyerekek jelenetenként értékelik: *Csoportok értékelése – bemutatók*

8. Mesei jellemzők gyűjtése a feldolgozott mesék felhasználásával eredeti csoportokban: (1 óra)

A feladat elvégezhető papíron, de pl. interaktív táblán is.

a) a legfontosabb szereplők és tulajdonságaik

b) helyszínek és eszközök

A plakát készítésének kezdetétől a csoport előtt van az az áttekintő táblázat, amelynek a segítségével eredményes munkát tudnak végezni a gyerekek. *Áttekintő táblázat plakátoz*

9. Az előző feladatban készített gyűjtemények bemutatása a többi csoport számára. (1 óra)

10. Saját mesék alkotása a megismert jellemzők felhasználásával – választható munkaformában (egyéni, páros, csoportos), választható megjelenítési formában (rajzolás, dramatikus játék, fotózott jelenetek) (3 óra)

A tanulók döntenek arról, hogy milyen munkaformában kívánnak dolgozni. Aztán eldöntik, hogy az általuk kitalált mesét milyen formában szeretnék bemutatni. Készíthetnek rajzokat, amelyekhez az egymást követő eseményeket leírják. A képek készülhetnek papíron, amely fotózás után alkalmas alap lehet a PowerPoint-tal készített diafilm készítéséhez, ugyanez elérhető úgy is, hogy a mese jellemző jeleneteit állóképekben megjelenítik a tanulók, ezeket lefotózzák, és az előzőhöz hasonló módon diafilmet készítenek velük. Készülhetnek arra is, hogy eljátszák a mesét, dramatizálják. A képregény is választható forma lehet. Ha esetleg a képekhez szeretnének szövegbuborékban szöveget illeszteni, erre alkalmas a következő oldal: <http://bighugelabs.com/captioner.php>

A párban vagy csoportban dolgozó tanulók a munka után értékelik a munkájukat: *Saját csoport értékelése meséhez*

11. A mesék bemutatása (2 óra)

12. Plakát készítése: Meghívó a projektzáróra (2 óra) Javasolt oldal plakát készítésére: <https://www.canva.com/>

13. Kutatási feladat (A kisebbek kapnak egy gyűjteményt képekkel, rövid szövegekkel.): mesei szereplők és/vagy helyszínek kapcsolata a valósággal – plakát készítése választható munkaformában (egyéni, páros, csoportos) (2 óra)

14. Projektzárás: Az elkészült produktumok (mese diafilm – ezt pl. PowerPoint segítségével hozzák létre a gyerekek, könyv) bemutatása. A történetek bemutatásához interaktív táblát, tabletet, számítógépet használnak a gyerekek. (3 óra) Ezen az alkalmon a tanulók bemutatják azokat a produktumokat, amelyeket a téma feldolgozása során létrehozottak. A saját alkotású meséket levejtílik, vagy előadják, a korábban készült munkákból kiállítást rendezhetnek. Erre az alkalomra meghívhatják a szülőket, a párhuzamos osztályok tanulóit, bárkit, akinek az érdeklődésére számíthatunk.

Differenciált oktatás alkalmazása

Sajátos nevelési igényű tanulók

- Tanulásba akadályozott gyermekek adják elő a mesét 1 percben. Így fejlesztjük a gondolkodási műveleteket, hiszen emlékezetből kell az összefüggéseket verbalizálniuk, magyarázni kell, és a következtetéseket megfogalmazni, valamint a lényegét kiemelniük.
- Dyslexiás gyerekek esetében a hosszabb szövegrészek egyszerűsítése a lényeg kiemelésével, felolvasása számukra.
- Állóképek megvalósítása a hiperaktív, figyelemzavaros gyerekek bevonásával, ezzel is fejlesztve a figyelemkoncentrációt.
- Differenciált feladatadás a mozgássérült gyerekeknek (kiemelt szerep a plakátkészítésben)

	Az utasítások szóban és írásban való ismétlése (ahányszor csak szükséges) a megértés segítésére.
Tehetséges / Különleges képességű tanulók	<ul style="list-style-type: none"> • A haladóbb szintű számítógépes tevékenységek elvégzése. • A tehetséges gyermekek készítsék el a videók vágását, mutassák meg társaiknak a készítés mikéntjét a MovieMakerben. • A mesék felolvasása SNI-s társaiknak

A PROJEKT RÉSZLETEI

Szükséges készségek

A projekt megkezdéséhez szükséges előzetes fogalmi tudás és készségek listája...

Alapszintű olvasás - írás tudás – betűismeret

Billentyűzet- és egér használata

A projekthez szükséges anyagok és eszközök

Technológia – Hardver: Számítógép, projektor, digitális fényképezőgép vagy okostelefon vagy tablet

---

Technológia – Szoftver: MimioStudio (vagy más táblaszoftver), PowerPoint

---

Nyomtatott anyagok: mesék fénymásolatai, nyomtatott képek, plakátok

---

Segédanyagok, internetes források:

<https://www.canva.com>,

<http://teamup.aalto.fi/>,

<http://teamup.aalto.fi/>,

<http://hirmagazin.sulinet.hu/>,

<http://www.salamon.ro/old/index.php/webteszt> ,

egyéb anyagok: színes ceruzák, filcek, post-it